

Tuinstraten in de Kempen

Pitch Inspiratieavond Leader
23 september 2024, Hasselt

Tuinstraten zijn straten
waar **buren samen aan de slag** gaan
om de straat en voor- en geveltuinen
te **vergroenen en verblauwen**.

Samen geveltuinen aanleggen, voortuinen ontharden,
plantvakken opfleuren, bomen planten, regenwatertonnen
plaatsen, ontmoetingsplekken inrichten,...

van grijs...

naar groen

tuinstraten

9

Een boom extra per Vlaming

Per Vlaming halve meter extra haag of geveltuinbeplanting

Een extra natuurgroenperk per 1000 inwoners

WERF 1

LATEN WE EEN BOOM OPZETTEN

50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden

1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners met een totaal geïnstalleerd vermogen van 216 MW

WERF 2

VERRIJK JE WIJK

WERF 4

**WATER.
HET NIEUWE GOUD**

1 m² ontharding per inwoner

Per inwoner 1 m³ extra opvang of infiltratiecapaciteit voor regenwater

WERF 3

**ELKE BUURT DEELT
EN IS DUURZAAM BEREIKBAAR**

1 "toegangspunt" voor een (koolstofvrij) deelsysteem per 1.000 inwoners

Per 100 inwoners 1 laadpunt

1 m extra nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad per inwoner

Oproep vanuit Vlaanderen om burgers te betrekken bij doelstellingen

**VLAAMS
KAMPIOENSCHAP
TEGELWIPPEN**

**GEEF JOUW GEWIPTE TEGELS OP
VAN 21/3 TOT 31/10
EN WIN EEN MOOIE PRIJS!**

DEPARTEMENT
OMGEVING **breek
ijzer**

VK-TEGELWIPPEN.BE
VOLG ONS OP

tuinstraten
=
tegelwippen op
straatniveau

project aanpak

1. **Droommoment**: buren leren elkaar kennen, wisselen met expert ideeën uit voor vergroeningsacties.
2. **Doemoment**: buren gaan samen aan de slag om te ontharden en vergroenen (geveltuinen aanleggen, plantvakken opwaarderen, voortuin ontharden,...).
3. **Feestmoment**: buren huldigen hun straat feestelijk in.

Collectieve info- en inspiratiemomenten

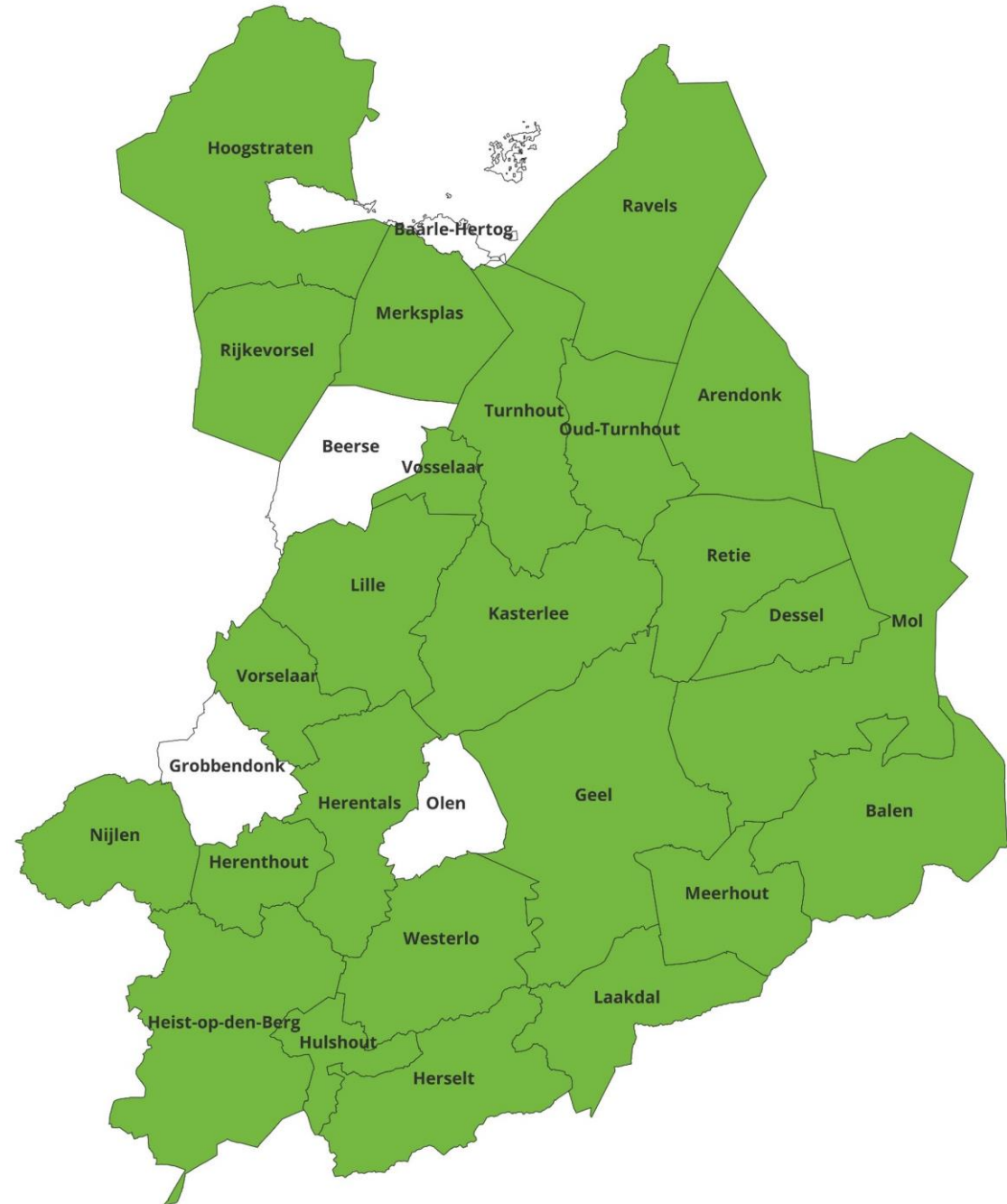

project aanpak

- **Straten stellen zichzelf kandidaat** via www.kempen2030.be/tuinstraten
- Alle inzendingen worden geëvalueerd in samenwerking met gemeenten (4 criteria)
- Geselecteerde straten worden **begeleid door Commons Lab** en krijgen **ondersteuningspakket** (gratis compost, pakket plantgoed, advies expert,...)
- Belangrijke **rol voor trekkers**

deelnemende gemeenten

inzetten op sterk partnerschap

+ Kempense ambassadeurs

Lessons learned

We timmeren aan de weg...

1. De gemeente als waarnemer & aangepaste locatie voor buurtoverlegmomenten

Café 'De Nieuwe buiten'

Erfgoedhuis/Oud Gemeentehuis Balen

Bij een buur thuis

Bij een buur thuis

2. Multiplicatoreffect en inclusie/diversiteit

49

47

47

H 80
1176
12

Bij elke extra actie: meer burens
Mogelijkheid tot initiatief het hele jaar door

3. Terugkoppeling gemeente in samenwerking met verschillende diensten: quick wins, acties op langere termijn ,...

Gemeente en buurt samen in overleg

Kennismaking en uitwisseling

Gemeente en buurt samen in overleg

Duidelijke visie op ontharding, vergroening en sociale cohesie en die uitdragen tijdens het overleg

4. Zet tussenstappen & snel overgaan tot de eerste actie: bloembollen planten

Plantactie in de berm

Plantactie in de voortuin

Plantactie in de voortuin én in de berm

Plant een boom, een haag, een
bessenstruik, een klimplant,...

5. We werken op maat: samenwerking gemeente, samenwerking buurt, ondersteuningsaanbod voor de buurt

Buurt & gemeente

Krachten & ideeën bundelen

Verschillende wensen, bekommernissen, dromen:
afstemming op maat

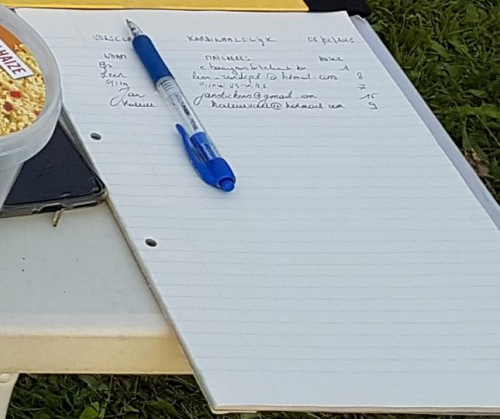
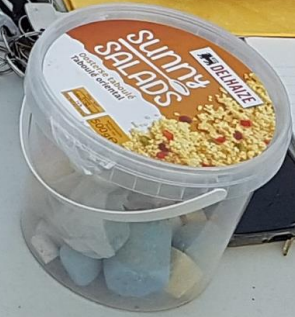
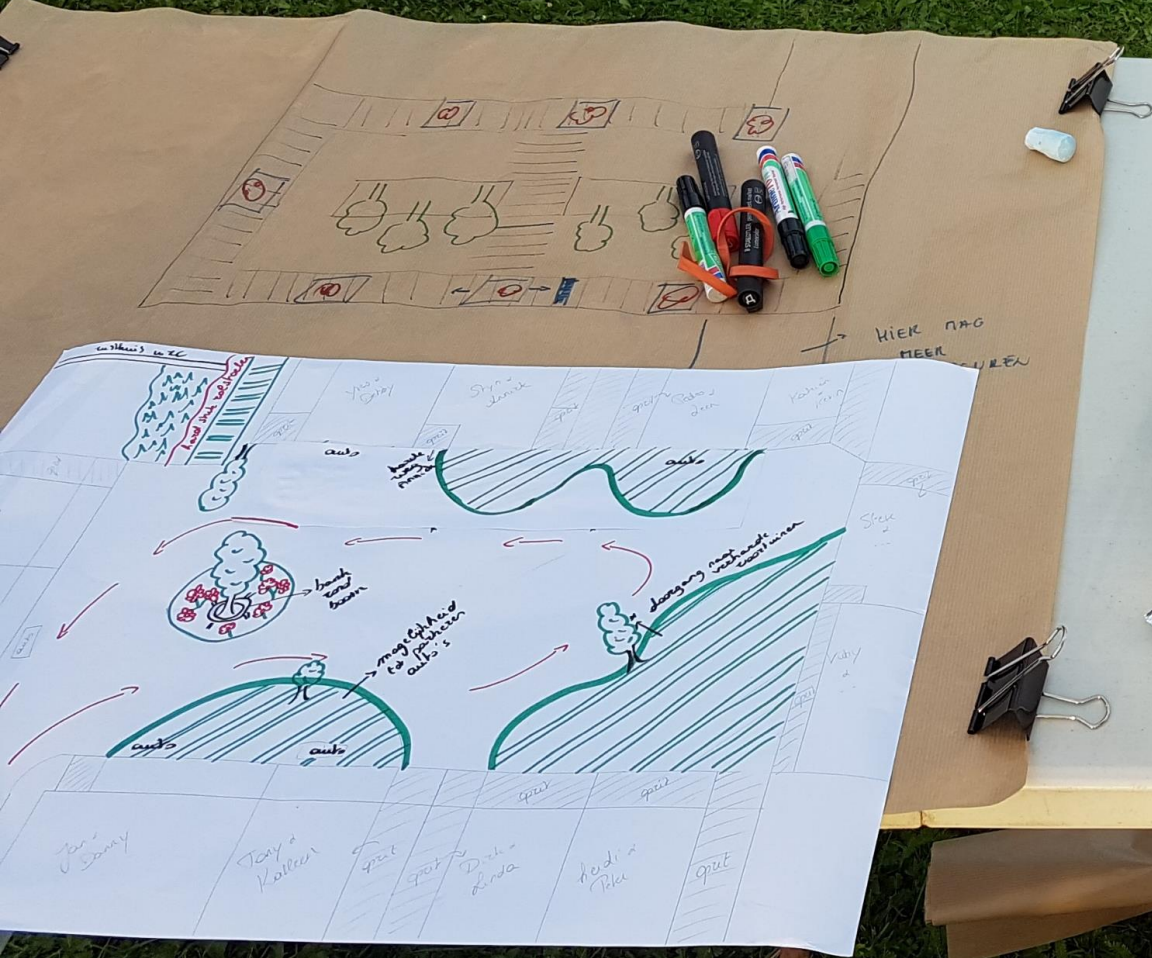

6. Zoek de talenten in de straat en zet hen in

Ontwerpplannen tekenen, maken van cake, soep, handige Harry's en Henriettes,...

Welke materialen zijn er beschikbaar in de buurt?

7. Aanwezigheid van meerdere echt gedreven en enthousiaste trekkers in de straat

Verlichte geesten ☺

Trekkers, gravers, communicatoren, coördinatoren, teamplayers, supporters, adviesverleners, experts, zorgers,...

Organisatietalenten en supporters

8. Link met mobiliteit/verkeer/aanwezigheid van de auto

Onderzoeken en aanduiden

Trage Wegen spotten en opwaarderen

Proefopstelling in een bocht

9. Experimenteren: Verbeeld de toekomst

Iedereen heeft een andere kijk op vergroening

Uittekenen – kinderen actief betrekken

Experimenteren – uittesten – bevragen - evalueren

10. Kaartmateriaal om acties een concrete plek te geven

Kaarten als hulpmiddel om elkaar leren kennen.
Wie woont waar?
Wie wilt wat?
Buren actief aanspreken.

Gezamenlijk onderzoeken van de mogelijkheden

Wie wil waar een geveltuin?

Gedetailleerd plan

Ontharding: Opbreken twee bestaande parkeervakken inclusief het verleggen van de boordsteen.

Aanplanten nieuwe beplanting kruispunt Gaston Lambrechtsstraat en Lijsterstraat

herstel Lijsterstraat in zwarte BSS 220x110x100 op 20cm gebonden steenslagfundering

tijdelijke verbinding RWA-DWA 4m PVC Ø200, overloop met vertraagde afvoer met terugslagklep

bestaande goot Lijsterstraat op te breken

Heraanleggen van drie bestaande parkeervakken in grasbetontegel.

Opbreken bestaande opritten zodat inwoners na toelating berm kunnen verharden in grasbetontegel.

Ontharding: Opbreken bestaande verharding.

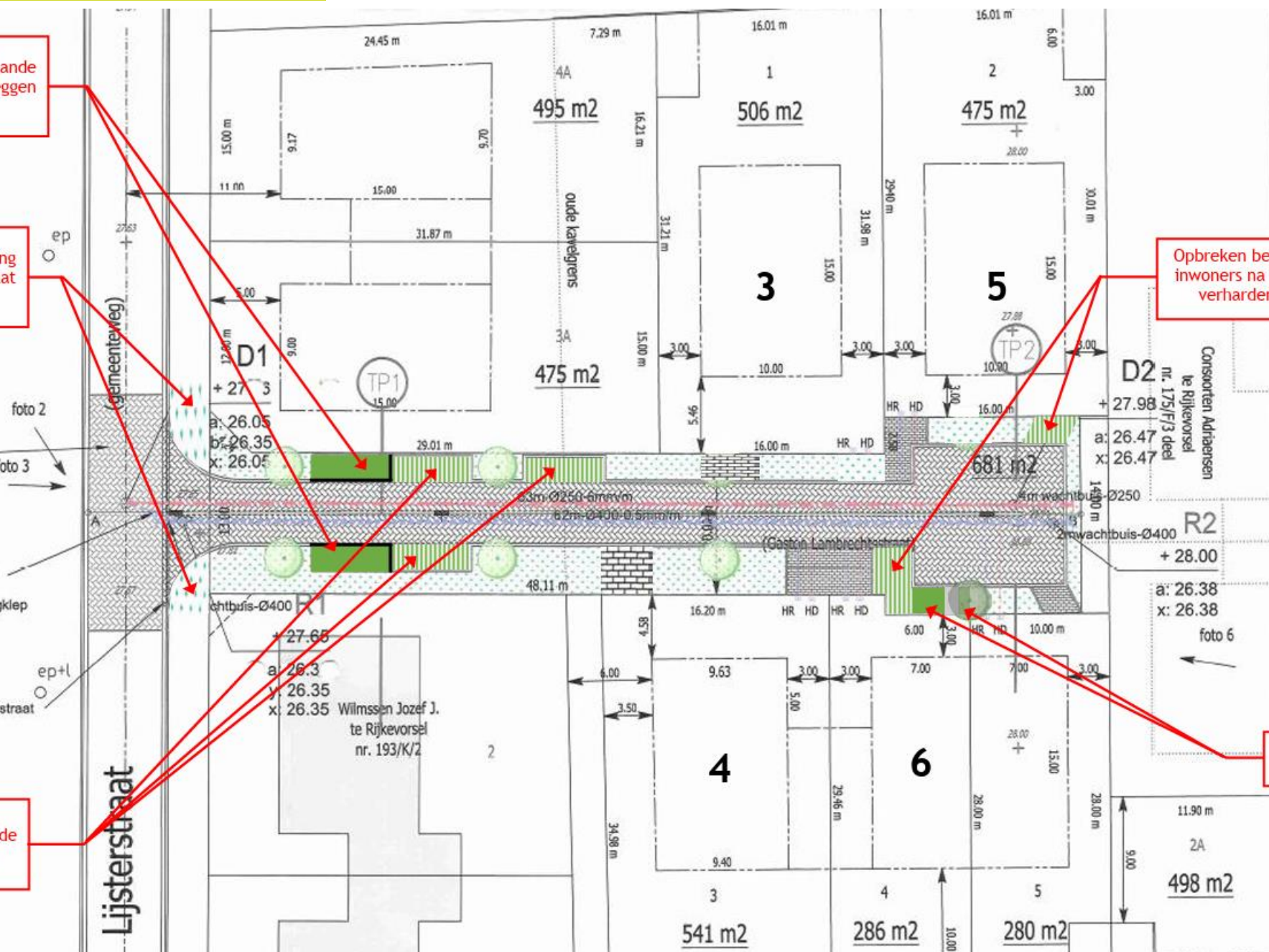

foto 2
foto 3

Consorten Adriaensen
te Rijkevorsel
nr. 175/F/3 deel
R2
+ 28.00
a: 26.38
x: 26.38
foto 6

Wilmsen Jozef J.
te Rijkevorsel
nr. 193/K/2

11. Sensibiliseren & samenwerken

Inspireren & ideeën geven en sprokkelen
Inspiratiekaart

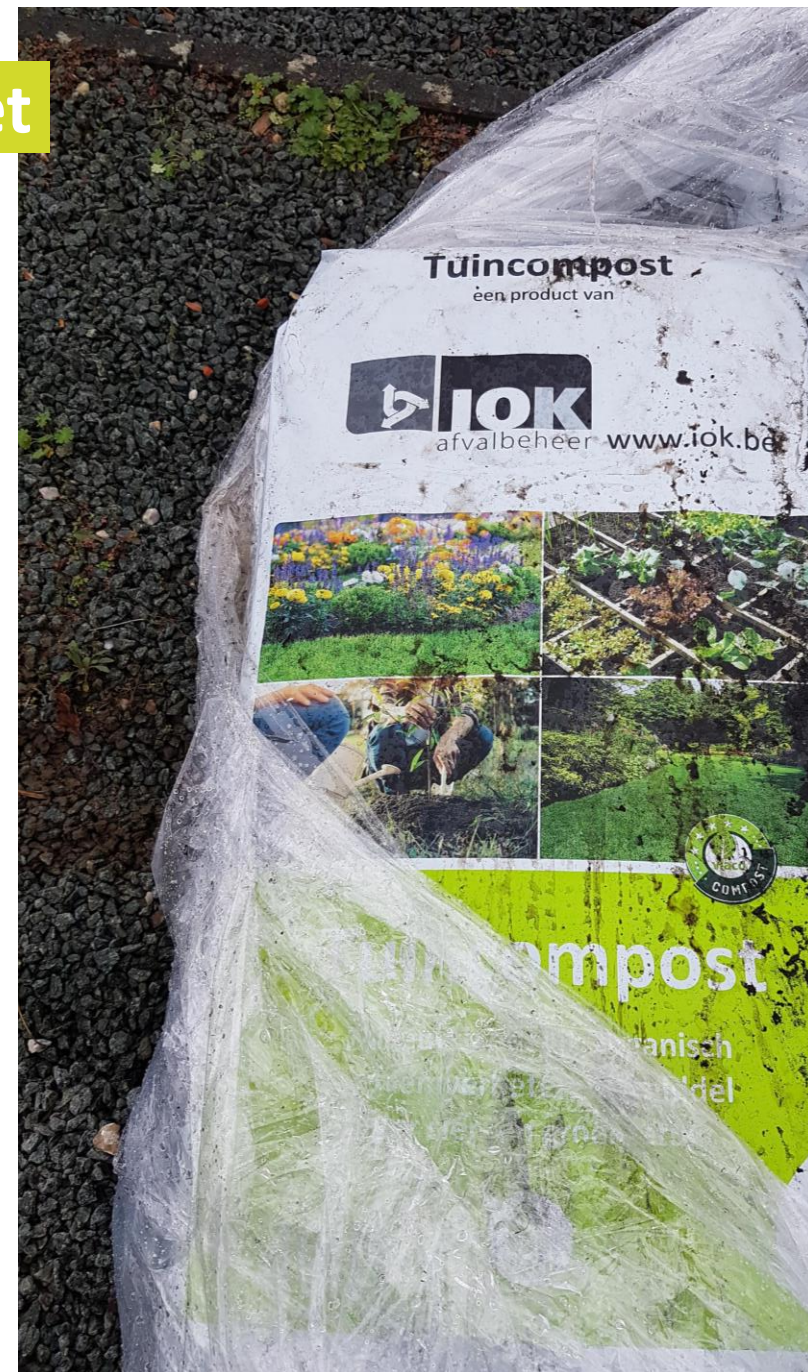

Buren werken onderling samen & samenwerking met partners

NATURAL BULBS

Verse BIO-bloembollen

DIRECT OPENEN EN SNEL PLANTEN
OF KOEL EN DROOG BEWAREN

12. Gemene grond vinden & vrijheid

Ontmoetingsbank, ontmoetingsplek, bruggetje over het kanaal, pluktuin, voedselbos, de ondergaande zon,...

12 leerlessen

1. Gemeente als waarnemer & geschikte ontmoetingsplaatsen voor buurtoverleg
2. Multiplicatoreffect & diversiteit
3. Terugkoppelen met de gemeente: heldere rollen
4. Tussenstappen en snelle eerste actie: creëer beweging en zichtbaarheid
5. Werken op maat
6. Verborgene talenten
7. Aanwezigheid van sterke trekkers
8. Duidelijke link met mobiliteit
9. Durf experimenteren: Verbeeld samen een toekomst
10. Kaartmateriaal om acties een concrete plaats te geven
11. Sensibiliseren, inspireren en samenwerken (buren, gemeente, IOK, Commons Lab en buurt en partners)
12. Gemene grond vinden & vrijheid

tuinstrateninspiratie

Ellen

Holven, Geel

“We hoorden over het project tuinstraten en dachten: hier willen we naartoe! We hebben onze straat dan ook meteen ingeschreven.”

Holven, Geel

"We zijn nu volop bezig met tegelwippen en geveltuinten aanleggen. Dat is voor ons een eerste stap. We dromen van een écht groene straat."

Hulsbos, Lille

"Samen met buren knutselden we 21 nestkastjes in elkaar. We willen onze straat groener maken én vogels lokken."

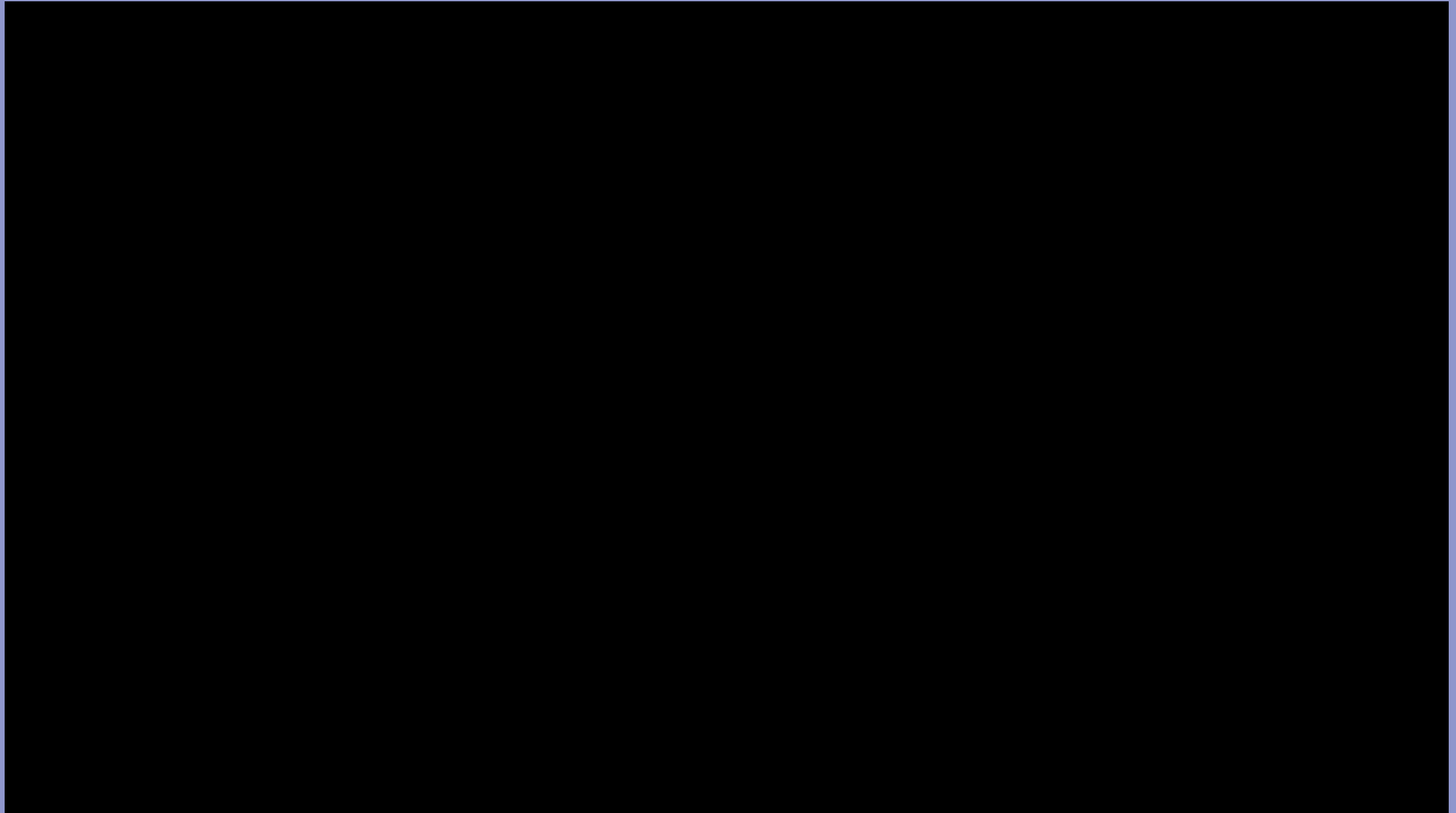

Hulsbos, Lille

“In het begin droomden we met enkele buren van een groene straat. Maar met elke actie wordt de groep buren die deelneemt groter. Dat is leuk.”

Hulsbos, Lille

www.kempen2030.be/tuinstraten

Vragen?

Aarzel niet om ons te contacteren

Nikita Geerts

IOK / Kempen2030
nikita.geerts@iok.be

Ellen Leys

IOK / Kempen2030
ellen.leys@iok.be

Joke Flour

Commons Lab
joke@commonslib.be

Koen Wynants

Commons Lab
koen@commonslib.be

geniet ervan!

Het project ‘Tuinstraten op het Platteland’

krijgt financiële steun van

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Provincie
Antwerpen

samen

tuinstraten

maken

